

US 50/09 Strategisk handlingsprogram

(ePhortesak 2009/1480)

Bakgrunn for saken

Styrets strategiske handlingsprogram (SHP) har hatt som overordnet mål å støtte eksisterende og nye doktorgradsområder, temaområdene (programområdene), tverrgående/felles satsinger/såkorntidler og NFR/EU/IRIS-samarbeid.

UiS har blant annet som mål at publisering og forskning skal opp på nivå med de andre universitetene i Norge. For å nå de ambisiøse målene har det derfor vært nødvendig med sterkere faglig konsentrasjon og samarbeid om noen sentrale områder. I denne saken gis fakultetsvise rapporter over bruk av SHP-midler og oppnådde resultater.

Oppsummering

Fra 2005-2009 er det etablert 4 nye doktorgradsprogrammer. I samme periode har antallet aktive doktorgradskandidater økt fra om lag 100 i 2005 til i overkant av 200 i 2009. I samme fireårsperiode har andelen fagtilsatte i såkalte førstestillinger økt fra 45 til 62 % av faglig stab.

UiS har i perioden fått tilsagn på betydelig større bevilgninger fra EU og NFR. Til samme har disse bevilgningene økt med om lag 33 millioner, inkludert gaveforsterkningsmidler, siden 2005. Det er i SHP videre satt av midler til styrking av samarbeid med IRIS, og ved utgangen av 2008 samarbeidet UiS og Iris på 37 prosjekter, med en samlet kontraktsverdi på vel 27 millioner kroner.

I samme periode har UiS etablert 12 nye masterstudier og 5 nye bachelorprogrammer og studenttallet har økt med i underkant av 400 studenter. Mesteparten av studenttallsveksten er på høyere nivå (masterstudier). Hånd i hånd med den faglige satsningen, både på undervisning og forskning, har UiS styrket og profesjonalisert det administrative støtteapparatet.

Slik direktøren ser det har satsingen på SHP gitt gode resultater, og akkumulerte ubrukte midler er redusert slik det ble lagt opp til. Det er satt i gang et arbeid for å evaluere den interne fordelingsmodellen av statstilskuddet, og direktøren vil derfor komme tilbake med forslag til endringer som kan ivareta videreføringen av SHP. Universitetsdirektøren vil legge vekt på at styret ved fordeling av midler fortsatt skal kunne legge konkrete strategiske føringer.

Forslag til vedtak:

Styret tar status om Strategisk handlingsplan til etterretning.

Ullandhaug 7. mai 2009

Per Ramvi
universitetsdirektør

US 50/09 Strategisk handlingsprogram

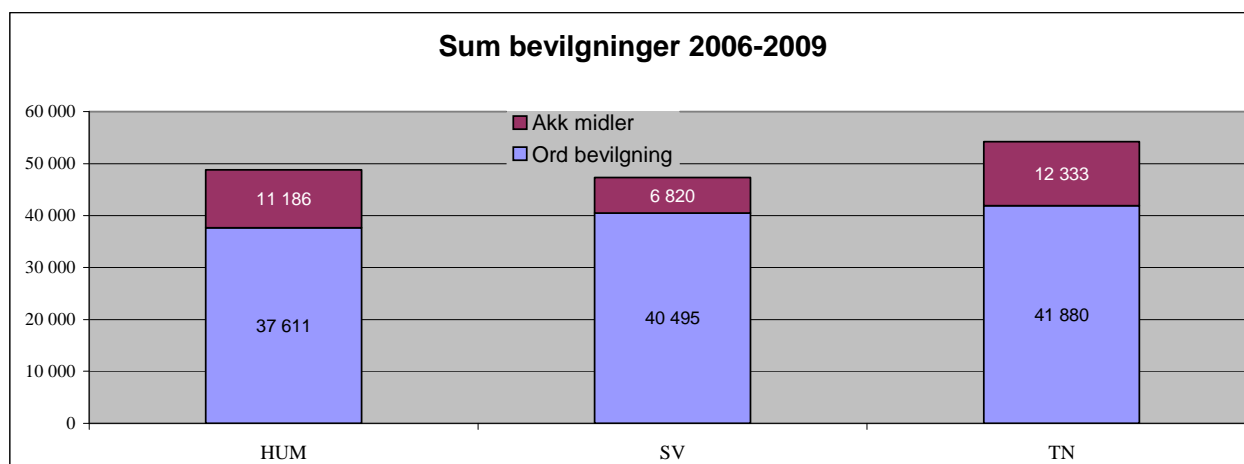
1.0 Innledning

Styrets strategiske handlingsprogram (SHP) har hatt som overordnet mål å støtte:

- Eksisterende og nye doktorgradsområder
- Temaområdene (programområdene)
- Tverrgående/felles satsinger/såkorntmidler
- NFR/EU/IRIS-samarbeid

I tillegg til at det årlig har blitt avsatt midler ved intern fordeling av statlig finansiering, har det også blitt avsatt midler under behandling av akkumulert ubrukt statlig finansiering. Graf og tabell under viser hvor mye det totalt er blitt avsatt til fakultetene og fellesenheter, samt på de ulike satsningsområdene. I tillegg kommer strategiske midler til stipendiater.

Figur 1 og tabell 1: Avsatte midler til SHP i perioden 2006-2009

	Dr.grads satsinger / internsjonaliserte ring	NFR/EU/IRIS-samarb.	Program-områder og sentre	Tverrgående satsinger*	Sum fak	Felles	Akk midler	Akk, felles	Sum totalt
HUM	25 211	1 000	8 000	3 400	37 611		11 186		48 797
SV	28 795	2 000	8 000	1 700	40 495		6 820		47 315
TN	31 880	2 000	8 000	0	41 880		12 333		54 213
Felles						55 435		9 232	64 667
SUM alle år, UiS									214 992

* Felleskostnader omfatter felles strategiske institusjonstiltak som ikke føres direkte over fakultetene, bl.a. Alumni, karrieresenter, TTO og stimuleringsmidler

UiS har blant annet som mål at publisering og forskning skal opp på nivå med de andre universitetene i Norge. For å nå de ambisiøse målene har det derfor vært nødvendig med sterkere faglig konsentrasjon og samarbeid om noen sentrale områder. Foruten videreføring og styrking av eksisterende doktorgradsprogrammer, har det også vært viktige grep å utvikle robuste programområder for grunn- og anvendt forskning gjennom strategiske bevilgninger, prioriteringer av stipendiater og vikarstipend. UiS ser for seg at de beste programområdene kan utvikles til forskningscentre med en forskningsmessig profil, kvalitet og produksjon som gjør dem i stand til å oppnå status som nasjonale sentere for fremragende forskning.

2.0 Strategisk handlingsprogram - status

Universitetsdirektøren ønsker på bakgrunn av dette å gi en tilbakemelding til styret på resultatene knyttet til strategisk handlingsprogram. Under følger et innspill fra hvert av fakultetene innenfor de ulike delområdene av SHP.

2.1 Det humanistiske fakultet

Doktorgradsatsinger/internasjonalisering:

Midlene er disponert til etablering, drift og oppbygging av fakultetets to doktorgradsprogrammer: Ph.D. i spesialpedagogikk fra høsten 2003 (pt. 42 ph.d.-studenter), Ph.D. i lesevitenskap fra høsten 2007 (pt. 11 Ph.D.-studenter). Fokus har vært og er organisering av forskerutdanningen for å fremme faglig samarbeid, kvalitet og gjennomstrømming bla. gjennom: Ph.D.-forum for Ph.D.-studentene, veilederforum, 90%-seminar ("prøve-disputas"). Midler er også brukt til gjennomføring av spesialkurs innen metode og skrivning av publikasjoner.

Temaområder/forskergrupper → Programområder/sentre:

Midlene er brukt til strategisk satsing på organisering av forskningen gjennom forskergrupper og utvikling av forskningsledelse. Arbeidet startet innenfor de to tematiske områdene 'Skole og læring' og 'Kultur'. Driftsstøtte er tildelt forskergrupper etter utlysning og søknad, og til målrettede tiltak som publiseringsstøtte og støtte til arrangering av konferanser. Denne planlagte satsingen har ført til at fakultetet har fått godkjent og etablert seks programområder for forskning i løpet av høsten 2008 og våren 2009. I 2009 er midlene brukt til driftsstøtte for disse etablerte programområdene:

- North Sea Language History (leder Merja Stenroos).
- Læreres kunnskap for undervisning (LKU) (leder Elaine Munthe).
- Barnehagens og skolens evne til å kompensere for sårbarhet i forhold til psykososial utvikling hos barn og unge v/SAFs referansegruppe for forskning (leder Unni V. Midthassel).
- Lesing, skrivning og regning i et livsløpsperspektiv (leder Ann-Mari Knivsberg).
- Memory Studies (leder Alexandre Dessingué).
- Program for studier av ferdighetsutøvelse (leder Per Henning Uppstad).

Midlene under dette tiltaket er også brukt til å utløse små driftsmidler fra Forskningsrådet (med egenandel på 60%, kan det utløses 40% i driftsmidler fra Forskningsrådet iht. gitte retningslinjer).

Andre formål, i tillegg til etablering av programområdene: Publikasjoner/bøker (poenggivende), konferanser (eks.: Konferanse om Henrik Wergeland og Henrik Steffens med internasjonal deltakelse og planlagt utgivelse av vitenskapelig publikasjon) og direkte prosjektstøtte.

NFR/EU/IRIS-samarbeid:

Midler under dette tiltaket har vært lyst ut og tildelt knyttet opp mot satsingen over, med vekt på støtte til forskergrupper som ville søke ekstern finansiering og med UiS-/IRIS-deltakere der forholdene ligger til rette for det. Disponeringen av midlene er gjort i samarbeid med Forskningsdirektøren og i tråd med føringene fra Styret.

Tverrgående satsinger/Akkumulerte midler:

Midlene er disponert til en rekke ulike tiltak og satsingsområder. Mange av tiltakene ville normalt dekkes over det ordinære driftsbudsjettet dersom det hadde vært midler. Ved SHP-midlene har det vært mulig å dekke viktige formål knyttet til undervisning, forskning og formidling fram tom 2008.

Her er noen eksempler på bruk av SHP-midler under tverrgående satsinger:

Infrastruktur/teknisk utstyr; m.a.

IMD: Lysbom i lille konsertsal på IMD (HMS-sak)

IMD: Fornyng av instrumenter og utredning Bjergstedvisjonen

IKS: Språklab med 16 enheter a kr 25 000

IAS: Fornyng av utstyr til kunst og håndverk, naturfag, matematikk, Idrettsfag, drama med mer.

Fak.adm: Ombygging av pauserommet og nye kontorer

Avdeling av pauserommet på IKS til nytt møterom med AV-utstyr

Støtte faglige satsinger/internasjonalisering:

Professorat i inkluderende pedagogikk

Professor II lesevitenskap

Faglige satsinger/internasjonalisering

Joint Master i migrasjonshistorie (75 %stilling)

Forskergruppe for flerkulturelle og internasjonale studier

Adm. Støtte til de to ovennevnte

Reiser internasjonaliseringstiltak
 Tematiske områder, leder for disse
 Diverse; forskningsreiser, internasjonal konferanse, Støtte til faglige fora (Forum historie, kultur og samfunn, Migrasjonsforum, Språkforum, Litteraturforum, Litteraturseminar, Forskningsnettverk barnehageliv, HIFO, Forum for førskolepedagogisk forskning, Filosofiforum). Forskningsprosjekt "Pedagogisk ledelse i gruppen/klassen
 Forskningskoordinator FFAO 80% stilling ut året på IKS

Utredning nye programmer/satsinger

Uredning nye masterprogrammer + dr.gradsprogram lesevitenskap.
 Adm. Støtte masterprogram
 Kunnskapsregion Rogaland

Nye studieplasser

IFU: 15 nye studieplasser i førskolelærerutdanningen

Adm. støtteapparat grunnenheter

Lesesenteret :Dekning av bortfall av midler til Tvillingprosjektet
 2 administrative stillinger, dvs. 2 kontorsjefstillinger (IAS og IFU) i 6 mnd.
 Kompensasjon for at IKS må dekke lønn for Forskerforbundets leder.

Oppsummering

Det strategiske handlingsprogrammet har vært et meget viktig tilskudd til driften ved fakultetet i perioden 2006 til 2008. Det har imidlertid vært meget problematisk at midlene ikke kunne overføres fra et år til et annet. Det har forhindret langsiktig tenkning. Vi har i meget liten grad tatt økonomisk risiko ved å igangsette økonomiske forpliktelser ut over budsjettåret av frykt over å ikke få videreføring av tiltakene påfølgende år. Handlingsprogrammet har vært viktig for UiS. Vi anser imidlertid det naturlig at ordningen nå termineres og at institusjonens eventuelle akkumulerte midler settes inn i ordinær budsjettildeling. Det er i den sammenheng vesentlig at regnskapsoverskudd og underskudd overføres til neste budsjettår ved fakultetene. Det vil da være naturlig å innføre det samme prinsippet for grunnenhetene.

2.2 Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Doktorgradssatsinger/internasjonalisering

I 2007 steg tildelingen til fakultetet vesentlig, men dette skjedde i all vesentlighet gjennom en større øremerking av midlene til forskning samtidig med en tilsvarende nedgang i basiskostnader (for eksempel til administrasjon).

Midlene tildelt til dette området er benyttet til: Lønnskostnader til en administrativ stilling til oppfølging av PhD-studiene og til to ledere av PhD-programmene. SV-fakultetet har også hvert år gjennomført PhD-kurs i metode, kvantitativ og kvalitativ, ledelse og samfunnssikkerhet i tråd med programmene. Disse kursene har også vært åpne for eksterne deltakere. Midlene har gått med til å finansiere både disse kursene og den veiledningstiden kandidatene har krav på og behov for. Siden dette også er en del av den ordinære virksomheten og institusjonen ikke fører timer på ordinær aktivitet for det faglige personalet, er det ikke alt som er regnskapsført på de tildelte tiltaksnr. Midlene er også benyttet til å finansiere lisenser på programvare knyttet til kvantitative og kvalitative data, en stor kostnad for SV-fakultetet.

I årene fra 2005 er antall doktorgradsavtaler ved SV økt fra 17 i 2005 til 57 registrerte avtaler i 2008. Av disse er 14 PhD-studenter utenom fakultetets ansatte (stipendiater og fast ansatte i dr.gradsløp).

Fakultetet har i perioden hatt totalt 8 disputaser, fra 1 i 2006 til 4 i 2008. Begge programmene på SV-fakultetet leverer nå kandidater. I 2009 forventes en stor økning i antal disputaser fra programmene.

Forutsatt en jevn tilstrømning av stipendiatstillinger og søkere til programmene, vil produksjonen av kandidater stabilisere seg på et høyere nivå fra 2009.

Noen midler fra denne potten er benyttet til språkvask av artikler. Her har fakultetet en ordning der alle vitenskapelig ansatte kan søke (ikke stipendiater) om midler fortløpende. Disse midlene har bidratt til at flere har publisert på engelsk.

Publiseringspoeng for fakultetet har i perioden økt fra 76,9 til 91,2 i 2007, og deretter en liten nedgang i publiseringspoeng i 2008. Dette skyldes at et par av de mest publiserende faglig tilsatte har sluttet i sine stillinger ved UiS.

NFR/EU/IRIS samarbeid

Disse midlene har hvert år vært utlyst og er tildelt prosjekter som har vært vurdert som lovende. Se under kommentarene til programområdene. I perioden har antall søknader til NFR økt, og antall personer som står bak søknadene har også økt. Selv om det har vært stor avslagsprosent er det likevel positivt at flere søker midler, og det har resultert i tildelinger fra NFR på forskjellige programmer. Innenfor samfunnssikkerhet er flere prosjekter registrert gjennom enten SEROS eller IRIS.

Programområder og sentre

Før programområdene ble etablert, fordelte SV-fakultetet driftsmidler til 7 tematiske områder: Helsefag, Familie og Velferd, Økonomi, Reiseliv, Samfunnssikkerhet, ledelse og kultur og media. Tre av disse inngikk i det som ble etablert som programområder: Reiseliv og Helse og Velferd. Midlene ble lyst ut i fagmiljøet og tildelt etter en vurderingsprosess i forskningsutvalget på fakultetet. Prosjektene som ble gitt midler har enten gitt nytt datamateriale som kan ligge til grunn for senere publisering, eller har allerede resultert i publisering.

Dette har vært en langsiktig satsing fra fakultetets side, og det har resultert i at fakultetet nå har sendt over 11 søknader om programområder, og en 12. søknad er under utarbeidelse. Alle de tidligere tematiske områdene fra fakultetet er representert i disse programområdene. 7 av disse er nå innvilget av det sentrale forskningsutvalg, 4 skal behandles i juni-møtet. Den 12. søknad regner vi med vil foreligge før sommeren, men at den først blir behandlet over sommeren.

Tverrgående satsinger

Beløpet tildelt i 2009 er 1,5 mill til nettbasert sykepleie. Dette er et samarbeidsprosjekt med Nettopp. For at en skal få hele studiet nettbasert, trenges det satsing over noen år. Det ligger dessuten 200.000 som restmidler til to kvalifiseringsstillinger. Den ene av disse regner vi med vil disputere innenfor den tidshorisont som er gitt, den andre vil dessverre ikke bli ferdig til tiden.

Akkumulerte midler

Midlene som er tildelt er blitt benyttet til en lang rekke tiltak, blant annet:

- a) kompetanseheving av fast ansatte i lektorstillinger (flere institutter, bidrag til finansiering av 2 kvalifiseringsstillinger)
- b) 2 stipendiatstillinger over 3 år (disputerer 2009/2010)
- c) etablering av ex.phil som ordinært emnetilbud i alle studier ved SV-fakultetet
- d) midler til pedagogiske utviklingstiltak ved fakultetet og forsøk med evalueringsordninger (redegjort for i de årlige kvalitetsrapportene)
- e) utstyr til mediefagene i nybygg (AR-hus)
- f) etablering av studietilbud (emner) i menneskerettigheter og felles kurs for hele universitetet "studiepoeng for verv". Disse studietilbudene eksisterer fortsatt
- g) redaktøransvar og produksjon av et internasjonalt tidsskrift innenfor turisme og reiseliv (fra 2008 over på ordinært budsjett). Tidsskriftet er nå godt etablert, og har jevn tilgang på artikler internasjonalt. Det er også oppnådd eksternt tilskudd til tidsskriftet.
- h) AV-utstyr til auditorier, undervisningsrom og møterom på et av byggene til SV-fakultetet

2.3 Det teknisk-naturvitenskapelige fakultet

Det teknisk-naturvitenskapelige fakultet har mellom 2006 til 2008 mottatt totalt 19,15 mill kr øremerket Strategisk handlingsplan/Akkumulerte midler. Regnskapsført forbruk i Agresso på disse midlene kan sammenfattes kort i følgende tabell:

Tabell 2: Oversikt SHP/Akkumulerte midler 2006-2008(tall i 1000Nok)

Kto.gr/År	2006	2007	2008	Totalt	I %
Tildeling	-12 550	-1 000	-5 600	-19 150	
Investering	6 200	298	4 500	10 998	0,57
Lønn	4 650	0	201	4 851	0,25
Drift/Reiser	1 500	660	1 015	3 175	0,17
Sum	-200	-42	116	-126	

Allerede i 2005 mottok fakultetet totalt i overkant av 13 millioner under SHP. I regnskapet (Agresso) fremkommer 12,5 millioner som inntekt i 2006 på tiltak øremerket strategisk handlingsplan. Både ved årsavslutning i 2005 og i 2006 er det altså stor andeler tilsynelatende ubrukte midler. Dette skyldes i stor grad at bilag i løpet av året ikke ble bokført der hvor de hørte hjemme. Det var derfor ved utgangen av 2006 vanskelig å gjøre opp status på alle

tiltakene. En del av tiltakene kom i tillegg svært seint i gang med sin aktivitet, og kostnaden viste ikke igjen før i regnskapsåret 2007 og utover (blant annet en del strategiske tilsetninger og oppfølging av temaområder).

Investeringer

Som man kan se av tabellen har 57 % av tildelingene blitt brukt til investeringer. I hovedsak oppgradering og utvidelse av kapasitet av undervisnings- og også forskningslaboratorium i form av nytt, bedre og mer utstyr, men også i form av vedlikehold. Dette gjelder blant annet oppbygging av midlertidige laboratoriums fasiliteter (og kontorareal) til CORE-senteret i C-, A- og D-bygg i Kjølvs Egelands hus. En annen stor investering (kr 2,5 mill) er oppgradering og utvidning av undervisningslaboratoriet i fysikk, som var en flaskehals, spesielt med tanke på alle studentene som er tatt opp innen petroleumsteknologi de siste årene.

Økning i antall stipendiatstillinger (både statlig og eksternt finansierte stillinger) har også medført at fakultetet har måttet ombygge areal for å tilrettelegge for kontorarbeidsplasser til alle disse. Blant annet ble ca en halv million av SHP midler benyttet til å innrede et kontorlandskap på Institutt for data- og elektroteknikk. Dette har fungert greit, og gir en effektiv utnyttelse av knapt areal.

Tematiske forskningsområder

Fakultetet fikk tildelt midler til oppretting og drift av to tematiske områder; "Mat" og "Energi og miljø", med en million til hvert område, årlig fra og med 2006 og fremt til 2008. Temaområdeledere ble tilsatt i 20 % stillinger, og i tillegg ble det delfinansiert stipendiatstillinger og postdoc. Øvrige midler gikk til reiser, arrangementer og annen type driftsutgifter. En del ble benyttet til innkjøp av mindre utstyr til lab. Temaområdene og dets ledere var tiltenkt å rapportere til TLG direkte, og det gjorde oppfølgingen på fakultetsnivå (i administrasjonen) komplisert. Generelt er det oppnådd økt fokus på fagområdene, og det har igjen gitt en økning i tilgang til og tildeling av eksternt finansiering. Se mer detaljer om aktiviteter nedenfor.

Mat: Helge Bergslien ble tilsatt i 20 % stilling i løpet av 2006. Etableringen av temaområde på UiS var etter vår vurdering en medvirkende faktor til etablering av Måltidets hus. Bergslien bidro også til økt eksternt finansiering, blant annet til stipendiatstilling (finansiert av Norconserv/fylkeskommunen) til CORE, hvor temaområdet delfinansierte behovet for driftsmidler. Videre ble det av temaområdemidler delfinansiert en 50 % postdoc stilling i ett prosjekt etablert i samarbeid med Bioforsk og Norconserv. Også innenfor sjømat ble det satsning som bidro blant annet til oppbygging av emnetilbud ved Ryggjabø videregående skole. Grunnlaget for at UiS kunne trekkes inn som partner ifm søknad om NCE; Norwegian Center of Expertise, ble også lagt ved etablering av temaområde. Her er UiS med i dag, og senteret mottar 10 mill i året fra NFR.

Energi & miljø: Assadi Mohsen ble angasjert fra 1. jan 2007 som programområdeleder, og hadde i ett av årene en 20 % stilling finansiert av disse midlene. En stor del av tiden og aktiviteten innenfor temaområdet i oppstarten gikk til å kartlegge kompetansen internt på UiS innenfor fagområdet. Videre drev en stipendiat (Thomas Palme) kartlegging av status og informasjonsinnhenting om miljørettede aktiviteter i regionen og nasjonalt. Dette arbeidet dannet grunnlag for de fire søknadene som ble sendt ifm FME til NFR, i nært samarbeid med IRIS. Videre ble det etablert egen hjemmeside, innkjøp av studentlisenser CFD v/Rune Time, og kostander knyttet til reise- og møteaktivitet. Det er opparbeidet et tett samarbeid med Risavika, og arbeid med etablering av nytt masterprogram innen energi er godt i gang. Området hadde en del ubrukte midler ved avslutning grunnet lavere aktivitet enn planlagt, samt at det kom seint i gang.

Senter for Fremragende Forskning - SFF

Fakultetet sendte søknad om opprettelse av Senter for Fremragende Forskning innen risikostyring og samfunnsikkerhet. Denne ble ikke innvilget men fikk god evaluering på to av områdene, svake på ett. Derfor fikk fagmiljøet som en del av oppfølgingen av søknaden kr 1 mill i 2005, og oppfølging av dette i 2006 med 750' til TN og tilsvarende beløp til SV, under SHP. Disse ble benyttet til tilsetting to stk proff II på TN (i tillegg en på SV), som tilførte internasjonal kompetanse og nettverk. Tilsettingene har styrket det aktuelle fagområdet, samt doktorgradsområdet og mastergradsutdanningen, både nasjonalt og internasjonalt. Fagmiljøet ble også styrket gjennom tildeling av midler fra Universitetsfondet (1,6 mill) og gjennom gaveforsterkningsmidler fra NFR. I dag er fagmiljøet på topp av lista over de mest publiserende fagmiljøer ved UiS, og ligger også høyt nasjonalt sett.

Det ble også søkt om tildeling av SFF innen biologisk kjemi. Søknaden ble avslått, med tilbakemelding om at det var et godt konsept, men hadde ikke nok fokus og konsentrasjon av forskningen. Fagmiljøet har siden fokusert gjennom etableringen av Center for Organelle Research (CORE). Det er tilsatt ytterligere to professorer, og flere stipendiater og postdocs finansiert av UiS, NFR og andre. Fagmiljøet fikk veldig god score og tilbakemelding ifm NFRs evaluering av grunnforskningen i kjemi (fullført våren 2009). CORE har også fått SHP midler (samt ekstraordinære midler UiS) til investering i infrastruktur og ombygging av areal.

Det ble også sendt en søknad om såkalt SFI innenfor fagområdet intergrerte operasjoner. En god del midler ble benyttet til reiser, skrivehjelp, frikjøp av personer på IRIS, eksterne professorer som bidro, seminar osv. Søknaden fikk hederlig omtale, men ikke tilsagn.

Strategiske rekrutteringstiltak

En del av midlene skulle øremerkes strategiske rekrutteringstiltak (jfr notat fra Ramvi til dekan datert 21.08.06). TN fakultetet iverksatte da følgende tilsetninger:

IDE – prof II Erdal; begynte i stillingen 01.07.09. Han har gitt ytterlig faglig tyngde, og har bidratt til økt publisering, samt at han styrker doktorgrads og mastergradsutdanningen ved instituttet.

IMN – to prof II stillinger for ytterligere gi styrke i oppbyggingen av CORE. Personene var på plass i stillingene i løpet av høsten 2007.

IPT – en stilling som har gitt styrking av geologi/erstatning for naturlig avgang, en stilling som gav utvidelse av fagtilbud i master- og doktorgradsutdanning samt styrking av veiledningskompetanse, en stilling innen boring for styrking og erstatning med tanke på fremtidig naturlig avgang og reduksjon av sårbarhet, samt en teknisk stilling for å bidra til økt forskning og veiledningskapasitet på lab samt styrking av ivaretagelse og forebygging HMS.

NFR/EU/IRIS

Det er det også tildelt midler øremerket IRIS/NFR/EU under SHP. Denne type midler har bidratt til frikjøp og støtte til fagmiljøet ifm søknadsskriving, de har blitt benyttet til å konkretisere og styrke samarbeidet med Risavika Gassenter og IRIS, og vi har firkjøpt fagpersoner på IRIS til å støtte opp om faglig aktivitet.

Dr.gradssatsinger/internasjonalisering

Midlene til dette er blant annet blitt brukt til å lønne personell som er tilknyttet doktorgradsundervisningen. Dette gjelder både prodekan forskning og en administrativ ansatt, samt faglige ledere for det enkelte program. Kostnader knyttet til drift forbundet med å arrangere selve disputasen, bedømming med mer, er også ført inn her. Nytt i 2009 er at også midler til utenlandsopphold ligger i rammen til fakultetet med skal forvaltes av stab. Internasjonaliseringsmidlene er blitt/vil bli fordelt internt til tiltak som bidrar til økt utveksling av studenter, samt oppholdsutgifter for gjesteforskere, samt midler til egne ansatte som vil reise ut på forskningsopphold. Fakultetet kan nå vise til stor økning i antall utvekslingsstudenter på bakgrunn av økt antall avtaler.

Stimulering av økte vitenskapelig publikasjonspoeng (VIPRO)

Ett av tiltakene som ble iverksatt under SHP i 2005 var VIPRO, hvor den enkelte vitenskapelig tilsatte på TN får tildelt ett "annum" basert på egen vitenskapelig produksjon året før. Dette har medført den ønskede økning i produksjonen. TN har videreført tiltaket.

3.0 Oppsummering

Styrets strategiske handlingsprogram (SHP) er satt inn for å finansielt støtte opp om viktige og ambisiøse mål. Deler av den ordinære statsbevilgningen er derfor "omfordelt" til strategisk viktige satsninger, hovedsaklig innenfor forskning, forskningssamarbeid og forskerrekuttering. Utover ordinær bevilgning har en også satt inn akkumulerte, tidligere ubrukte midler tilsvarende ca 50 millioner kroner. I perioden er det dessuten i tillegg avropt om lag 50 millioner fra Universitetsfond og diverse gavetildelinger til strategiske satsninger.

Disse satsningene har gitt gode resultater og nedenfor oppsummeres noen av de viktigste hovedaktivitetene ved UiS som har vært gjenstand for sterk utvikling og god måloppnåelse de siste 4-5 årene:

Videreføring og –utvikling av eksisterende og etablering av nye doktorgradsområder

Fra 2005-2009 er det følgelig etablert 4 nye doktorgradsprogrammer. I samme periode har antallet aktive doktorgradskandidater doblet seg, fra om lag 100 i 2005 til i overkant av 200 i 2009. Dette har en oppnådd blant annet ved at UiS, gjennom SHP, har tilsatt flere stipendiater enn grunnbevilgningen fra KD har gitt rom for. Som en følge av denne satsningen har en nå en høyere (og økende) doktorgradsproduksjon i 2009. På sikt vil dette også virke positivt inn på rekrutteringen til faglige stillinger ved UiS.

Tabell 3: Totalt antall doktorgradsavtaler ved UiS

Avdeling/Fakultet	2005	2006	2007	2008
	Totalt	Totalt	Totalt	Totalt
Det humanistiske fakultet	21	24	39	49
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	17	37	46	57
Det teknisk- naturvitenskapelige fakultet	64	80	86	103
Sum	102	141	171	209

Satsning på forskning og økt forskerkompetanse i faglig stab

UiS har i siste fireårsperiode økt andelen fagtilsatte i såkalte førstestillinger (professor, førsteamanuensis og førstelektor) fra 45 til 62 % av faglig stab (ekskl stipendiater og post.doc). Et resultat av dette er at det totalt sett avsettes mer tid (og kompetanse) til forskning, og i samme periode har den registrerte forskningsproduksjonen økt fra om lag 230 til 340 publikasjonspoeng.

"Vridningen" mot førstekompetanse har til dels skjedd gjennom nyttilsetninger, men også gjennom betydelig satsning på kompetanseheving i eksisterende faglig stab

Tildelinger fra NFR og EU

UiS har i perioden fått tilsagn på betydelig større bevilgninger fra NFR og EU. EU-bevilgningene har økt med om lag 3 millioner i perioden, mens NFR-bevilgningene har økt med i overkant av 30 millioner, inkludert gaveforsterkningsmidler, siden 2005.

IRIS-samarbeid

Det er i SHP satt av øremerkede midler til styrking av samarbeid med IRIS. Fakultetene oppgir å ha brukt midlene til blant annet å støtte forskergrupper som vil søke eksterne prosjekter med deltakelse fra IRIS og UiS-ansatte, samt til frikjøp av fagpersoner fra IRIS for å støtte opp om den faglige aktiviteten ved fakultetene. Ved utgangen av 2008 samarbeidet UiS og Iris på 37 prosjekter, med en samlet kontraktsverdi på vel 27 millioner kroner. Det utgjør 13 % av UiS samlede prosjektportefølje.

Bygging av studieportefølje "i høyden" og utvikling av hele utdanningsløp fra bachelor til ph.d.

I perioden fra og med 2005 har UiS etablert 12 nye masterstudier og 5 nye bachelorprogrammer. I samme periode har studenttallet økt med i underkant av 400 studenter, og mesteparten av studenttallsveksten er på høyere nivå (masterstudier).

Styrking av forskningsledelse, internasjonalisering og studieadministrativ støtte

Hånd i hånd med den faglige satsningen, både på undervisning og forskning, har UiS styrket og profesjonalisert det administrative støtteapparatet. Blant annet har flere av instituttene i perioden blitt styrket med administrativ (ledelses-)støtte. Økt internasjonaliseringsaktivitet og økt aktivitet i doktorgradsstudiene har også blitt fulgt opp med styrking av støtteapparatet.

Universitetsdirektøren viser også til Rapport 2008 og planer 2009, hvor universitetet har rapportert å ha nådd flere av målene når det gjelder forskningsvirksomheten. Slik direktøren ser det har satsingen på SHP gitt gode resultater, og akkumulerte ubrukte midler er redusert slik det ble lagt opp til. Direktøren ønsker derfor ikke at SHP i sin nåværende form vil bli videreført, men at strategiske midler framover vil inngå som en del av forslag til ny rev fordelingsmodell av statlig finansiering. Bl.a. er det derfor satt i gang et arbeid for å evaluere den interne fordelingsmodellen av statstilskuddet, og direktøren vil derfor komme tilbake med forslag til endringer som kan ivareta videreføring av SHP. Det vil fortsatt være viktig at styret ved fordeling av midler kan legge strategiske føringer.

Felles institusjonsprosjekter

I perioden er det tilført om lag 65 millioner til felles strategiske institusjonsprosjekter som ikke føres direkte over fakultetenes budsjetter. Fellestiltakene omfatter blant annet særskilte stimuleringsmidler, teknologioverføringskontor (TTO), UiS Alumni, Karrieresenteret med mer. Dessuten vedtar styret årlig en del enkeltprosjekter, for eksempel klimavotekjøp (2007) og kvinneinitierte prosjekter¹, som inngår i felles institusjonsprosjekter. Det gis særskilt rapportering på disse tiltakene til styret.

Forslag til vedtak:

Styret tar status om Strategisk handlingsplan til etterretning.

Stavanger, 6. mai 2009

Per Ramvi
universitetsdirektør

Eli Løvaas Kolstø
økonomi- og virksomhetsdirektør

Saksbehandlere: Tom Klemetzen
Martin Tjelta

---

¹ Se for øvrig styresak US 92/08